

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου "Κύρωση Πρόσθετου Πρωτοκόλλου
II στις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949"

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Με το πρωτόκολλο αυτό, συμπληρώνονται οι ακόλουθες τέσσερις διεθνείς Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949, που έχουν κυρωθεί από τη χώρα μας με το νόμο 3481/1955 (ΦΕΚ 3 Α' 1956):

- α) 'Περί βελτιώσεως της τύχης των τραυματιών και ασθενών των εν εκστρατεία στρατευμάτων',
- β) 'Περί βελτιώσεως της τύχης τραυματιών, ασθενών και ναυαγών των κατά θάλασσαν ενόπλων δυνάμεων',
- γ) 'Περί μεταχειρίσεως των αιχμαλώτων πολέμου' και
- δ) 'Περί προστασίας άμαχου πληθυσμού εν καιρώ πολέμου'.

Το υπό κύρωση πρωτόκολλο, το οποίο υπογράφηκε στη Γενεύη στις 8 Ιουνίου 1977, διαφεύγει, εκτός από το προοίμιο, σε 5 μέρη και αποτελείται συνολικά από 28 άρθρα. Στο προοίμιο, γίνεται αναφορά στο κοινό άρθρο 3 των Συμβάσεων της Γενεύης του 1949 και επισημαίνεται ότι οι 'ανθρωπιστικές αρχές, οι οποίες εμπεριέχονται στο εν λόγω άρθρο αποτελούν το θεμέλιο για το σεβασμό της ανθρωπότητας προσωπικότητας σε περιπτώσεις ένοπλων συγκρούσεων που δεν έχουν διεθνή χαρακτήρα.

Το 1ο μέρος του πρωτοκόλλου αποτελείται από τρία άρθρα και αναφέρεται στο σκοπό και το πεδίο εφαρμογής του: όπως ήδη αναφέρθηκε, το εν λόγω πρωτόκολλο συμπληρώνει, κατ' αρχήν, το κοινό άρθρο 3 στις ως άνω συμβάσεις του 1949, χωρίς όμως, να τροποποιεί και τις ετήκες εφαρμογής του. Εξάλλου, όπως ρητά επισημαίνεται, το πρωτόκολλο αυτό θα εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις ένοπλων συγκρούσεων, οι οποίες δεν καλύπτονται από το άρθρο 1 του 1ου πρόσθετου πρωτοκόλλου στις εν λόγω Συμβάσεις του 1949. (Ως γνωστόν, το 1ο πρόσθετο πρωτόκολλο καλύπτει τις περιπτώσεις των ένοπλων διεθνών συγκρούσεων). Οι καλυπτόμενες, ενδεχόμενως, περιπτώσεις είναι εκείνες των ενόπλων συρράξεων, που λαμβάνουν χώρα στο έδαφος ενός Συμβαλλόμενου Μέρους μεταξύ των ένοπλων δυνάμεων του και των ένοπλων στασιαστικών δυνάμεων. Εξαίρονται ρητά περιπτώσεις εσωτερικών αναταραχών και διαμαχών όπως απομονωμένες και σποραδικές πράξεις βίας ή άλλες μορφών βίας φύσεως πράξεις, ως μη έχουσες τη μορφή ένοπλων συρράξεων.

Το δεύτερο μέρος του πρωτοκόλλου αποτελείται από πέντε άρθρα και πραγματεύεται το θέμα της υποχρέωσης των Μερών σε μια σύρραξη να εξασφαλίσουν ανθρωπιστική χειρίση σ' όλα τα πρόσωπα είτε αυτά δεν λαμβάνουν ως μέρος είτε έπαψαν να λαμβάνουν μέρος στη σύρραξη αυτή. Γίνεται ιδιαίτερη μνεία στην υποχρέωση προστασίας των παιδιών, καθώς επίσης και των ατόμων, βρίσκονται υπό κράτηση, για λόγους, που αναφέρονται στην σύρραξη. Τέλος, προβλέπεται ότι η καταστολή και η δίωξη των ποινικών αδικημάτων των σχετικών με την σύρραξη θα υπόκεινται σε καλυπτόμενη από ειδικές διαδικασίες διαδικασία.

Το 3ο μέρος του πρωτοκόλλου, το οποίο αποτελείται από πέντε άρθρα, αναπτύσσεται το θέμα των 'τραυματιών',

'ασθενών' και 'ναυαγών' με ειδικότερη αναφορά στον τρόπο προστασίας, ιδιαίτερης φροντίδας και περιποιήσεως των εν λόγω προσώπων. Επίσης, υπάρχει ειδική πρόβλεψη για την προστασία του πολιτικού, ιατρικού και θρησκευτικού προσωπικού, ενώ, παράλληλα, προστατεύονται οι μεταφορές ιατρικού υλικού.

Το 4ο μέρος του πρωτοκόλλου, αποτελούμενο από έξι άρθρα, καλύπτει διεξοδικά το θέμα της προστασίας του άμαχου πληθυσμού, απαγορεύοντας κάθε μορφής επίθεση ή πράξη βίας κατά του άμαχου πληθυσμού και των κατιδίαν πολιτών, επιβάλλοντας, μεταξύ άλλων, και την προστασία των ανηλικών ή πηγών ενέργειας, που συντελούν στην επιβίωση του ως άνω πληθυσμού.

Τέλος, το 5ο μέρος του πρωτοκόλλου, αποτελούμενο από δέκα άρθρα, ρυθμίζει τα θέματα της υπογραφής, επικυρώσεως, προσχωρήσεως στο πρωτόκολλο, ενάρξεως της ισχύος του, τροποποιήσεως και καταγγελίας του.

Από την παρούσα εισηγητική έκθεση, γίνεται σαφές ότι το υπό κύρωση πρωτόκολλο, συμβάλλει στην ανάπτυξη του Ανθρωπιστικού Δικαίου και συμπληρώνει κατά τρόπο ικανοποιητικό τα προϋπάρχοντα διεθνή ανθρωπιστικά κείμενα στα οποία η χώρα μας είναι κατά παράδοση συμβαλλόμενο μέρος.

Εκ των διατάξεων του υπό κύρωση πρωτοκόλλου ουδεμία προκαλείται βλάβη ή μείωση των εσόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Στη νομοθετική κύρωση του πρωτοκόλλου αυτού, το οποίο -σημειωτέον- έχει κυρωθεί από ένα σημαντικό αριθμό κρατών-μελών στις Συμβάσεις της Γενεύης του 1949, αποσκοπεί το προτεινόμενο νομοσχέδιο, που έχουμε την τιμή να θέσουμε υπόψη σας.

Αθήνα, 9 Σεπτεμβρίου 1992

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Β. Τσουδερού

Στ. Μάνος

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

Ι. Βαρβιτσιώτης

Θ. Αναγνωστόπουλος

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Κύρωση Πρόσθετου Πρωτοκόλλου II στις Συμβάσεις
της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος το Πρόσθετο Πρωτόκολλο II στις Συμβάσεις της Γενεύης της 12ης Αυγούστου 1949, που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 8 Ιουνίου 1977, του οποίου το κείμενο σε πρωτότυπο στην αγγλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής: